

Vestfold og Telemark

FYLKESKOMMUNE

PORSGRUNN KOMMUNE

Postboks 128
3901 PORSGRUNN

Seksjon for kulturarv

Vår dato: 25.10.2023
Deres dato:
Vår referanse:
Deres referanse: 23/32198-4
Vår saksbehandler:
Christine B.
Hermansen

Høringsvar - Kommunedelplan for kultur i Porsgrunn 2024-2036

Vestfold og Telemark fylkeskommune viser til oversendelse mottatt 29. august 2023 om høring av forslag til Kommunedelplan for kultur 2024-2036 for Porsgrunn kommune. Frist for innspill er satt til 23. oktober 2023. Fylkeskommunen har fått utsatt fristen til 25. oktober 2023.

Planarbeidets hensikt og bakgrunn

Ved behandling av den kommunale planstrategien 10. desember 2020 vedtok Porsgrunn bystyre å prioritere arbeidet med en ny tematisk kommunedelplan for kultur (kulturplanen). Fra planprogrammet ble fastsatt av Formannskapet 5. mai 2021 har kulturplanen blitt til gjennom en omfattende medvirkningsprosess.

Hensikten med kulturplanen «Den pulserende kulturbyen» er å være et styringsverktøy og gi retning for kulturarbeidet i Porsgrunn, både for kommunens egne tjenester på kulturområdet, men også for profesjonelle og frivillige kulturaktører som ønsker å være aktive i Porsgrunn. Planen tar utgangspunkt i alle kulturuttrykkene: visuell kunst, litteratur, kulturarv, film, musikk, scenekunst og datakultur.

Da Utvalg for barn, unge og kultur la forslaget til kulturplanen på høring (BUK-sak 34/23), ble den nasjonale satsingen på den kulturelle spaserstokken spesielt vektlagt.

Fylkeskommunens roller og ansvar

Vestfold og Telemark fylkeskommune har mottatt planforslaget til uttalelse i medhold av plan- og bygningsloven § 5-2. Fylkeskommunen skal bidra til at nasjonale og regionale føringer blir fulgt opp i alt planarbeid. Vi har en rolle som regional utviklingsaktør, planmyndighet og som planfaglig veileder. Fylkeskommunens uttalelse gis med grunnlag i mål, prinsipper og anbefalinger, slik de er nedfelt i overordnede nasjonale og regionale styringsdokumenter.

Fylkeskommunens vurdering

Vestfold og Telemark fylkeskommune vil i punktene nedenfor kommentere på de delene av planforslaget som berører våre ansvarsområder.

Postadresse:
Postboks 2844
3702 Skien

Besøksadresse:
Torggata 18, 3717 Skien
Svend Foymsgate 9, 3126 Tønsberg

Sentralbord:
35 91 70 00
post@vtfk.no

Org. no.:
821 227 062

vtfk.no

Planfaglig veiledning

Kulturplanen er bygget opp om visjonen «Den pulserende kulturbyen», har fire temaområder med hver sine langsiktige mål, som videre er underinndelt i «Slik vil vi ha det» og «Slik gjør vi det». Slik vi forstår det representerer «Slik gjør vi det» 31 tiltakspunkter som til sammen kan være handlingsdelen til kommunedelplanen for kultursatsingen i Porsgrunn.

Etter plan- og bygningsloven § 11-1 skal kommunedelplanens handlingsdel angi hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende årene eller mer, og skal oppdateres årlig. Handlingsdelen skal gi grunnlag for kommunens prioritering av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver og konkretisere tiltakene i planen innenfor kommunens økonomiske rammer, ofte integrert med kommunens arbeid med økonomiplan- og årsbudsjetter. Vi vil anbefale at handlingsprogrammet utarbeides og konkretiseres med prioritering og ressursbehov, hvordan og hvem som er ansvarlig for å iverksette tiltakene, hvordan samarbeid med andre forvaltningsnivåer eller private skal organiseres, og hvordan det skal rapporteres på gjennomføringen.

Kulturplanen har mange gode perspektiver, gode temaområder og langsiktige mål. Den er lett å lese og har gode levende bilder. Bærekraftsmålene er ikke nevnt i planen.

Regionale planer og strategier

Vestfold og Telemark fylkeskommunes kulturstrategi «Vestfold og Telemark – der mennesker møtes» ble vedtatt 19. mai 2021.

<https://www.vtfk.no/meny/tjenester/kultur/kulturstrategi/>

Strategien fremhever seks satsningsområder som er viktige for kulturfeltet spesielt, og for samfunnsutviklingen generelt. De seks temaene er stedsutvikling, inkludering, kunnskap, aktivitet, arenaer og internasjonalisering. Strategien er forankret i regional planstrategi 2020-2024, og skal bidra til de regionale satsningsområdene «verdiskaping gjennom grønn omstilling» og «samhandling for å løse komplekse problemstillinger».

Temaene i kommunens kulturplan samspiller gjennomgående godt med den regionale kulturstrategien. Eksempelvis samspiller kulturplanens temaområde én godt med de regionale satsningsområdene arenaer og aktivitet, og kulturplanens temaområde to, «Alle deltar», samspiller godt med både inkluderings- og deltakelsesperspektivet i den regionale kulturstrategien.

Fylkeskommunen vil videre kommentere noen av tiltakene i kulturplanen.

Temaområde 1: Kunst- og kulturaktørene skal blomstre.

Fylkeskommunen ser det som positivt at Porsgrunn kommune vil ha robuste profesjonelle kulturinstitusjoner, og at kommunen ønsker å prioritere dem fordi de bidrar til både økonomisk og sosial bærekraft for andre aktører i kulturfeltet. Fylkeskommunen oppfatter at dette er i tråd med forventningene til regional og lokal medfinansiering i statlige tilskuddsbrev til de profesjonelle kulturaktørene.

Under dette temaområdet har kommunen flere tiltak som sammenfaller med tiltak i fylkeskommunens kulturstrategi.

Kommunen vil bidra til å etablere Teaterparken – senter for fri scenekunst og Dansens hus. Fylkeskommunens kulturstrategi har, under temaet *Aktivitet*, et tiltak som omhandler styrking av regionale kompetansesentre og kulturarenaer som talentutviklere og visningsarenaer. Både Grenland friteaters prosjekt Teaterparken og NORAs Dansens hus er sånne kompetansesentre. Slike arenaer er en viktig del av den kulturelle infrastrukturen i fylket.

Kommunen ønsker å sikre driften av 1400 grader – verksted og kompetansesenter for porselen. Dette tiltaket sammenfaller med fylkeskommunens tiltak om å løfte samtidskunst i fylket. Fylkeskommunen berømmer Porsgrunn kommunes porselenssatsing, som både innebærer Verkstedet 1400 grader, Porselensmuseet, et solid samarbeid med andre aktører på området og opprettelsen av et porselensstipend.

Porsgrunn kommune beskriver i sitt kunnskapsgrunnlag at opera har utviklet seg til å bli en sentral del av kulturbyen Porsgrunn. De viser til Vestfold og Telemark fylkeskommunes arbeid med å etablere en distriktsopera i regionen, og til at Porsgrunns operamiljø er en viktig bidragsyter i dette. Denne satsingen kunne vært synliggjort også i kommunedelplanens hoveddel.

Temaområde 2: Alle deltar

Under tiltaket om å ta i bruk flere virkemidler for inkludering vil vi understreke betydningen av Porsgrunn kommunes solide arbeid med Den kulturelle bæremeisen og Den kulturelle skolesekken. Disse kulturprogrammene har stor verdi som universelle kulturtilbud. Dette arbeidet kunne vært fremhevet under temaområde to.

Kulturplanen legger opp til at det skal tilrettelegges for en mangfoldig kulturfrivillighet, og at det skal være flere egnede steder/arenaer for å produsere, utøve og formidle kunst og kultur. Dette samsvarer godt med det regionale målet om at kulturfrivilligheten skal ha forutsigbare rammer, og at det skal være et mangfold i kulturtilbudet.

Kommunen vil videreutvikle biblioteket som uavhengig møteplass og formidlingsarena. Dette er positivt, og samsvarer med mål og beskrivelser av biblioteket i den regionale kulturstrategien. Biblioteket har alle innbyggere som målgruppe og brukere, og er en viktig kunnskaps- og kulturarena hvor det kan skapes utvikling og tas i bruk ny teknologi.

Porsgrunn kommune har et politisk vedtak om å bli en del av Fribyordningen. Denne ordningen innebærer at en forfatter som blir forfulgt og truet på grunn av sine ytringer får leve i trygghet og sikres ro til å gjenoppta sitt arbeide. Fribyordningen kan gjerne nevnes under temaområde to.

Temaområde 3: Vi skaper sammen

Fylkeskommunen ser det som svært positivt at kommunen ønsker å være en attraktiv partner sammen med kulturaktørene i regionale, nasjonale og internasjonale prosjekter. Dette målet deles av fylkeskommunen i den regionale kulturstrategien.

Temaområde 4: Kultur preger Porsgrunn

Ett av målene under dette området er at kommunen skal tiltrekke seg kulturturister. Planen viser forståelse for hvordan kultur skaper ringvirkninger for det øvrige næringslivet gjennom reiselivsaktørene. Dette støttes i fylkeskommunens Regional strategi for reiseliv og opplevelser 2022-2030. Kulturturister har et høyere lokalt forbruk enn andre, og de er ikke så sesongavhengige som andre turistgrupper. Ved å satse på kulturturister, kan vi bidra til å koble de i utgangspunktet mer frekvente naturturistene til kulturopplevelser.

Arrangementer ønskes brukt som metode for å nå målet, og videre viser planen at man ønsker å videreutvikle etablerte satsninger. Dette støttes også i Regional strategi for reiseliv og opplevelser 2022-2030.

Porsgrunn kommune ønsker å videreutvikle porselen som attraksjon. Fylkeskommunen viser her til kommentar gitt om dette under temaområde en.

Det er positivt at kulturarven skal bevares og formidles, og fylkeskommunen anbefaler at dette tiltaket konkretiseres i senere handlingsplaner og mer spesifikke tiltak, som gjennom en egen kulturmiljøplan for kommunen. Da vil disse planene kunne sees i sammenheng.

Det er videre positivt at kommunen vil utarbeide estetiske retningslinjer, og vi anbefaler at dette arbeidet også forankres i kommuneplanens arealdel. Det kan også vurderes om de estetiske retningslinjene kan være en del av en kulturmiljøplan.

Porsgrunn kommune ønsker å forsterke ordningen med bruk av kunst i offentlige rom. Fylkeskommunen minner her om Telemark kunstsenters faglige kompetanse på området. Kunstsentrene er en av fylkeskommunens viktigste samarbeidspartnere på det visuelle feltet, og har kunst i offentlige rom som en av sine kjerneoppgaver. Kommunens tiltak sammenfaller dessuten med fylkeskommunens ambisjoner om å løfte samtidskunst og være pådriver for å engasjere kunstnere i stedsutviklingsprosesser.

Nasjonale føringer

Fylkeskommunen savner Kulturmiljømeldingen, *Meld. St. 16 (2019-2020) «Nye mål i kulturmiljøpolitikken – Engasjement, bærekraft og mangfold»* som grunnlagsdokument under overskriften Nasjonale føringer.

Regionale planer

Fylkeskommunen ber om at Regional strategi for reiseliv og opplevelser 2022-2030 legges til under overskriften «Regionale planer».

Avslutningsvis

Vestfold og Telemark fylkeskommune har ut fra regionale og nasjonale interesser ingen ytterligere kommentarer til offentlig ettersyn av kulturplanen.

Med hilsen

Christine B. Hermansen

christine.b.hermansen@vtfk.no

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
PORSGRUNN KOMMUNE		Postboks 128	3901 PORSGRUNN
PORSGRUNN KOMMUNE	Målfrid Hålimoen	Postboks 128	3901 PORSGRUNN